

Europa

INTRODUCTIE

Europe needs a heart and a soul. If in the next ten years we haven't managed to give a soul to Europe, to give it spirituality and meaning, the game will be up.

Jacques Delors, 1992

Nu Brexit realiteit is lijkt Delors' uitspraak weer actueel te zijn. Verliest Europa zijn kleurrijke verleden, zijn ziel en betekenis? Als dit zo is, is het dan mogelijk, net als de leiders van naoorlogse Europese landen, Europa weer nieuw leven in te blazen? Veel leiders wilden na WOII de samenwerking verbeteren en vonden dit in het Shumanplan van de Franse politicus Robin Schuman. Het plan zette aan tot de oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Stalen (EGKS). Door Europees toezicht op de Franse en Duitse kolen- en staalindustrie wilde men oorlogen in Europa en tussen Frankrijk en West-Duitsland

voorkomen. Het plan dat zich eerst richtte op de private sector van de kolen- en staalindustrie, moest uiteindelijk uitgebreid worden met sociale en culturele integratie, want van oudsher heeft Europa een rijke cultuurgeschiedenis met een gedeeld Romeins, Ottomaans en christelijk gedachtegoed. De vraag is, hoe kan dit rijke verleden inspiratie zijn voor een rijke spirituele en betekenisvolle toekomst?

Europa is een van de welvarendste regio's ter wereld en kan een aantrekkelijk rolmodel zijn voor andere werelddelen. Het is niet voor niets een bestemming voor investeerders, migranten, studenten en toeristen. Europa is in staat effectief op te komen voor de privacy van haar burgers en kan belastingontduikende multinationals aanpakken. De pijn van de krediet- en eurocrisis; de negatieve effecten van globalisering

brenge het naoorlogse Europa aan het wankelen, maar Europa is zoveel meer dan het welbevinden van de financiële markten, zoals ook Pieter Steinz mooi beschrijft in zijn *Made in Europe*. Europeanen zijn erfgenamen van een ongekende diversiteit en rijkdom aan kunst en cultuur, maar lijken dit nauwelijks te waarderen. Waarom zo weinig zelfvertrouwen en trots? Ontbreekt het ons aan een politiek ideaal? Is er wel zoiets als een 'Europese manier van leven' en Europese waarden? Heeft Europa alleen een historische waarde of heeft zij de mogelijkheid van een rijke toekomst in zich?

Europa als allegorie

Crisissituaties, zoals de Brexit en epidemieën, zijn een goede test voor de Europese politiek om lidstaten te ondersteunen en samenwerking te bevorderen. Lidstaten kunnen hierbij namelijk van elkaars beleid en fouten leren. Heeft Europa de kracht om een mondiale voortrekkersrol te gaan spelen, een geopolitieke rol voor de Europese Unie te vervullen? Kan zij de regie in handen nemen en uit de schaduw van haar Big Brother U.S.A. stappen? Hoe

kan Europa, wat gebaseerd is op een democratische rechtsstaat, bestaanszekerheid en militaire macht, haar unieke plek in de wereld claimen?

Welke ideeën heb jij over en voor de toekomst van de Europese Unie? Om jouw visie op Europa een beetje op gang te brengen ga je eerst nadenken over een allegorie van Europa.

OPDRACHT ALLEGORIE VAN DE EUROPESE UNIE

Een allegorie is een uitgewerkte (of 'doorgevoerde') metafoor: een symbolische voorstelling van een idee die gedurende het gehele gedicht of verhaal wordt volgehouden.

Voorbeelden van allegorische films: *Animal Farm*, *Styx*, *Atlantique*, *Matrix*, *Avatar*.

Voor deze opdracht schrijf of maak je een allegorie over Europa.

DOELEN

- De student heeft kennis van de Europese Unie en de levenssferen die hierin een rol spelen.
- De student kan zijn ideeën over de Europese Unie verwoorden.
- De student kan in grote lijnen enkele levenssferen van de eigen leefomgeving (privé publiek, politiek, privaat) en de wisselwerking hiertussen beschrijven.

KLASSIKAAL

Brainstormen over Europa.

- Wat weet jij van Europa?

DENKEN OVER EEN ALLEGORIE

In het artikel *The appeal to the soul of Europe* beschrijft de president van de Europese commissie Delors Europa als een "Europese trein". Een trein die hij na de Europese moeheid weer in beweging wilt krijgen.

Wanneer we het idee van een trein als uitgangspunt nemen dan kun je denken aan de infrastructuur van het spoornetwerk, locomotief en treinstellen, centrale en kleine stations, stationschefs en treinpersoneel, reizigers, zwart rijdende, et cetera. In de allegorie symboliseren de verschillende treincategorieën de vier levenssferen: het politieke, privé, publieke en private leven verwerken. De locomotief is het politieke element. De locomotief versnelt, vertraagt en brengt het treinstel in beweging. Als de locomotief stopt heeft dit invloed op heel Europa, op het maatschappelijke veld, zoals de aanpak van geweld (zwartrijders), vervuiling (lozen van dieselolie) of bereikbaarheid van gemeenschappen (stations, reizigers en personeel).

OPDRACHT ALLEGORIE

Schrijf of maak alleen of met maximaal 3 medestudenten een allegorie over Europa. Zorg eerst dat je weet welk beeld je gaat gebruiken voor de allegorie voordat je de opdracht verder uitwerkt.

Maak bij deze allegorie een mindmap van de vier velden (privé publiek, politiek, privaat).

Verwerk de volgende vragen in de opdracht:

Hoofdvragen:

- Wat is de oorsprong van Europa?
- Hoe wordt Europa verbeeld en hoe is de communicatie onderling geregeld?
- Wat staat symbool voor het politieke, economische, juridische, sociale en culturele aspect?
- Welke invloed hebben de verschillende levenssferen (privé publiek, politiek, privaat) op elkaar?

Deelvragen:

- Waar bevinden de levenssferen zich?
- Hoe zijn de verschillende levenssferen zichtbaar?
- Waardoor wordt de positie van de levenssferen bepaald?
- Hoe werken de verschillende levenssferen samen?

REFLECTIEVE VRAGEN

- Hoe ziet een ideale Europese samenleving er naar jouw idee uit?
- Dienen regels in Europa voor iedereen hetzelfde te zijn?
- Wat is kenmerkend voor een Europese cultuur?

BRONNEN

<https://www.blindpainters.org/europartrain>

Het kunstproject *Europartrain* van de Stichting De Blinde Schilders was een project waarbij de trein heel Europa doorkruiste.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Robert_Schuman

<http://europe-infos.eu/europeinfos/en/archive/issue163/article/5918.html>

Pieter Steinz: *Made in Europe*. Nieuw Amsterdam